

Kuzeybatı Anadolu'daki Sıçrayan örümcekler(Araneae: Salticidae) ve Türkiye'deki Salticidae familyasına ait güncel liste.

Zeyhan UYAR*

Uludağ Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü, Bursa, Türkiye

*Sorumlu Yazar:
E-posta:zeybio@hotmail.com

Geliş Tarihi: 25 Şubat 2017
Kabul Tarihi: 12 Mayıs 2017

Özet

Bu araştırma Kuzeybatı Anadolu'da 2006-2011 yıllarında gerçekleştirildi ve Salticidae fauna'sının 11 cinste 14 tür içerdiği gösterilmiştir. Türkiye'nin örümcek faunası için yeni kayıtlar şu türler için yapılmıştır: *Afraflacilla epiblemoides* (CHYZER, 1891); *Euophrys sulphurea* (L. KOCH, 1867); *Heliophanus lineiventris* SIMON, 1868; *Plexippus paykulli* (AUDOUIN, 1826) ve *Pseudeuophrys obsoleta* (SIMON, 1868).

Anahtar Kelimeler: Araneae, Salticidae, Kuzey Anadolu, Türkiye

Jumping Spiders (Araneae: Salticidae) of Northwest Anatolia with an updated checklist of the Salticidae in Turkey

Abstract

This research was carried out in Northwest Anatolia in 2006-2011 in order to inventory Salticidae fauna., which is shown to include 14 species in 11 genera. New records for the spider fauna of Turkey have been done for the following species: *Afraflacilla epiblemoides* (CHYZER, 1891); *Euophrys sulphurea* (L. KOCH, 1867); *Heliophanus lineiventris* SIMON, 1868; *Plexippus paykulli* (AUDOUIN, 1826) and *Pseudeuophrys obsoleta* (SIMON, 1868).

Keywords: Araneae, Salticidae, Northwest Anatolia, Turkey

GİRİŞ

Türkiye coğrafik konumu nedeniyle Asya ve Avrupa'daki örümceklerin dağılımları bakımından önemli merkezlerden biridir. Türkiye Asya ve Avrupa arasında köprü konumundan dolayı doğu ve batı palearktik bir çok örümcek türü burada bulunmaktadır. Türkiye'de son zamanlarda örümcek faunası ile ilgili çalışmalar artmıştır fakat yeterli değildir. Bu çalışmanın amacı Türkiye örümcek faunasına katkı sağlamaktır.

Bu çalışmada sıçrayan örümceklere ait örnekler 2006-2011 yılları arasında toplanmıştır. Bu araştırmanın sonunda Türkiye için yeni lokaliteler tespit edilmiştir.

ÇALIŞMA ALANI ve MATERYAL

Örümcekler Balıkesir, Bursa ve Manisa illerinden 24 lokaliteden toplanmıştır (Tablo 1). Bu lokaliteler tabloda verilmiştir aynı zamanda bazı lokalite fotoğraflarında şekil 1 de gösterilmiştir. Örnekler bahar ve yaz dönemlerinde taş altından, toprak zeminden veya bitkilerden toplanmıştır. Örümcekler elle veya otların üzeri süpürülerek toplanmıştır.

Ergin altı ve yavru bireyler teşhislerde kullanılmamış olup ve 72 ergin birey (32♀, 40♂) teşhislerde kullanılmıştır. Şu yayınlar tayinlerin yapılmasında kullanılmıştır: 4-5-6-7-8-9-10

Örnekler Uludağ üniversitesi, fen edebiyat fakültesi, biyoloji bölümü zooloji müzesinde ve % 70 lik alkol şişeler içinde saklanmaktadır.

Şekil 1. Bazı lokalitelere ait fotoğraflar a- Ayvalık/BALIKESİR b- Uludağ/BURSA c- Sadağı Kanyon Orhaneli/BURSA d- Doğançı Barajı- Uludağ/BURSA

BULGULAR ve TARTIŞMA

- 1- *Afraflacilla epiblemoides* (CHYZER, 1891)
- 2- *Cyrba algerina* (LUCAS, 1846)
- 3- *Euophrys sulphurea* (L. Koch, 1867)
- 4- *Evarcha jucunda* (LUCAS, 1846)
- 5- *Heliophanus equester* L. KOCH, 1867
- 6- *Heliophanus lineiventris* SIMON, 1868
- 7- *Heliophanus melinus* L. KOCH, 1867
- 8- *Heliophanus tribulosus* SIMON, 1868
- 9- *Menemerus semilimbatus* (HAHN, 1829)
- 10- *Philaeus chrysops* (PODA, 1761)
- 11- *Phlegra fasciata* (HAHN, 1826)
- 12- *Plexippus paykulli* (AUDOUIN, 1826)
- 13- *Pseudeuophrys obsoleta* (SIMON, 1868)
- 14- *Saitis tauricus* Kulczyński, 1905

Salticidae familyasına ait 11 cinsine ait 14 tür tespit edilmiştir. *Afraflacilla epiblemoides*, *Euophrys sulphurea*, *Heliophanus lineiventris*, *Plexippus paykulli* ve *Pseudeuophrys obsoleta* türleri için yeni lokaliteler tespit edilmiştir.

Afraflacilla epiblemoides Aşağıdanışment, Balıkesir bulunmuş olup, Marmara bölgesi için, *Euophrys sulphurea* Dingiller, Akhisar, Manisa, Ege bölgesi için, *Heliophanus lineiventris* Yiğitali köyü, Osmangazi, Bursa, Marmara böl-

Table 1. Örümceklerin toplandığı lokaliteler, koordinatlar ve yükseklikler

No	Lokaliteler	Koordinatlar	Yükseklikler
1	Aşağıdanışment köyü, Savaştepe, Balıkesir	39° 22' 34N, 27° 42' 51E	530 m.
2	Baraklı göleti çevresi, Keles, Bursa	39° 58' 35N, 29° 17' 20E	1.271 m
3	Beşevler, Bursa	40° 12' 30N, 28° 57' 44E	138 m.
4	Bursa	40° 12' 03N, 29° 02' 55E	126 m.
5	Dağakça köyü, Osmangazi, Bursa	40° 04' 20N, 28° 59' 53E	412 m.
6	Dingiller köyü, Akhisar, Manisa	39° 00' 06N, 27° 52' 22E	141 m.
7	Doğançı barajı çevresi, Nilüfer, Bursa	40° 05' 20N, 28° 56' 06E	384 m.
8	Erenler köyü, Orhaneli, Bursa	40° 02' 47N, 28° 54' 06E	599 m.
9	Göynükbelen köyü çevresi, Orhaneli, Bursa	39° 59' 09N, 29° 02' 35E	900 m.
10	Gümüştepe köyü, Nilüfer, Bursa	40° 10' 53N, 28° 58' 31E	153 m.
11	İnnik bölgesi, Aşağıdanışment köyü, Savaştepe, Balıkesir	39° 22' 01N, 27° 41' 32E	458 m.
12	Kadıyayla, Uludağ mountain, Bursa	40° 09' 01N, 29° 05' 19E	1.233 m.
13	Kaymak bölgesi, Aşağıdanışment köyü, Savaştepe, Balıkesir	39° 22' 17N, 27° 42' 01E	475 m.
14	Kozluören köyü, Inegöl, Bursa	40° 07' 43N, 29° 21' 17E	480 m.
15	Kirazlıyayla, Uludağ, Bursa	40° 06' 50N, 29° 05' 25E	1.522 m.
16	Milli parka yaklaşık 3 km, Uludağ, Bursa		850 m.
17	Osmangazi, Bursa	40° 17' 20N, 29° 02' 57E	113 m.
18	Sadağı Kanyonu, Orhaneli, Bursa	39° 52' 96N, 28° 55' 49E	443 m.
19	Söğüt bölgesi, Aşağıdanışment köyü Savaştepe, Balıkesir	39° 21' 12N, 27° 41' 40E	429 m.
20	Sultaniye köyü, Osmangazi, Bursa	40° 04' 51N, 29° 01' 17E	834 m.
21	Şeytan Sofrası yolu, Ayvalık, Balıkesir	39° 17' 09N, 26° 38' 31E	89 m.
22	Uludağ Mountein, Bursa province	Bilinmeyen lokalite	
23	Uludağ üniversitesi kampüsü, Görükle; Bursa	40° 13' 21N, 28° 51' 56E	107 m.
24	Yiğitali köyü, Osmangazi, Bursa	40° 10' 10N, 29° 01' 17E	660 m.

gesi için, *Plexippus paykulli* Bursa, Marmara bölgesi için ve *Pseudeuophrys obsoleta* Bursa, Marmara bölgesi için yeni lokalitelerdir.

Yalnızca *Heliophanus equester* ve *Pseudeuophrys obsoleta* türleri 1000 m nin üzerinde hemde altındaki rakımlarda görülmüştür. Diğer türler yalnızca 1000 m nin altında bulunmuştur.

Philaeus chrysops en bol bulunan örnektir. *Euophrys sulphurea*, *Heliophanus lineiventris*, *Heliophanus tribulosus* ve *Plexippus paykulli* bu türler ise oldukça azdır.

Evarcha jucunda Akdeniz ülkeleri, Belçika, Almanya, Türkiye ve Suriye’de bilinmektedir [3] ve *Saitis tauricus* yalnızca Bulgaristan, Makedonya, Ukrayna, Rusya, Türkiye, Yunanistan bilinmektedir [3] Türkiye’de Marmara’da (Balıkesir ve Bursa) tespit edilmiştir. Her iki türde asya ülkerinde de görülebilir.

TÜRKİYE’DEKİ SALTICIDAE FAMILYASINA AİT GÜNCEL LİSTE

- 1-*Aelurillus aeruginosus* (Simon, 1871)
- 2-*Aelurillus alboclypeus* Azarkina & Komnenov, 2015
- 3- *Aelurillus blandus* (Simon, 1871)
- 4-*Aelurillus concolor* Kulczyński, 1901
- 5- *Aelurillus gershomi* Prószyński, 2000
- 6- *Aelurillus guecki* Metzner, 1999
- 7-*Aelurillus luctuosus* (Lucas, 1846)
- 8-*Aelurillus v-insignitus* (Clerck, 1757)
- 9-*Afraflacilla epiblemoides* (Chyzer, 1891)
- 10-*Asianellus festivus* (C. L. Koch, 1834)
- 11-*Ballus chalybeius* (Walckenaer, 1802)
- 12-*Ballus rufipes* (Simon, 1868)
- 13-*Bianor albobimaculatus* (Lucas, 1846)
- 14- *Carrhotus xanthogramma* (Latreille, 1819)
- 15- *Chalcoscirtus catherine* Prószyński, 2000
- 16-*Chalcoscirtus infimus* (Simon, 1868)
- 17-*Chalcoscirtus nigrinus* (Thorell, 1875)
- 18-*Chalcoscirtus parvulus* Marusik, 1991
- 19-*Chalcoscirtus tanasevichi* Marusik, 1991
- 20-*Cyrba algerina* (Lucas, 1846)
- 21-*Dendryphantes hastatus* (Clerck, 1757)
- 22-*Dendryphantes rudis* (Sundevall, 1833)
- 23-*Euophrys frontalis* (Walckenaer, 1802)
- 24-*Euophrys fucata* (Simon, 1868)
- 25-*Euophrys herbigrada* (Simon, 1871)
- 26-*Euophrys pseudogambosa* Strand, 1915
- 27-*Euophrys rufibarbis* (Simon, 1868)
- 28-*Euophrys sulphurea* (L. Koch, 1867)
- 29-*Evarcha arcuata* (Clerck, 1757)
- 30-*Evarcha armeniaca* Logunov, 1999
- 31-*Evarcha falcata* (Clerck, 1757)
- 32-*Evarcha jucunda* (Lucas, 1846)
- 33-*Evarcha laetabunda* (C. L. Koch, 1846)
- 34-*Evarcha michailovi* Logunov, 1992
- 35-*Evarcha nepos* (O.P.-Cambridge, 1872)
- 36-*Evarcha patagiata* (O. Pickard-Cambridge, 1872)
- 37-*Evarcha pulchella* (Thorell, 1895)
- 38-*Habrocestum egaenum* Metzner, 1999
- 39-*Habrocestum latifasciatum* (Simon, 1868)
- 40-*Habrocestum nigristernum* Dalmas, 1920
- 41-*Habrocestum papilionaceum* (L.Koch, 1867)
- 42-*Habrocestum shulovi* Prószyński, 2000
- 43-*Hasarius adansonii* (Audouin, 1825)
- 44-*Heliophanillus fulgens* (O.P.-Cambridge, 1872)
- 45-*Heliophanus aeneus* (Hahn, 1832)

- 46-*Heliophanus auratus* C.L.Koch, 1835
- 47-*Heliophanus cupreus* (Walckenaer, 1802)
- 48-*Heliophanus curvidens* (O. Pickard-Cambridge, 1872)
- 49-*Heliophanus decoratus* L. Koch, 1875
- 50-*Heliophanus dubius* C.L.Koch, 1835
- 51-*Heliophanus dunini* Rakov & Logunov, 1997
- 52-*Heliophanus edentulus* Simon, 1871
- 53-*Heliophanus equester* L.Koch, 1867
- 54-*Heliophanus feltoni* Logunov, 2009
- 55-*Heliophanus flavipes* (Hahn, 1832)
- 56-*Heliophanus kochii* Simon, 1868
- 57-*Heliophanus konradthaleri* Logunov, 2009
- 58-*Heliophanus lineiventris* Simon, 1868
- 59-*Heliophanus melinus* L.Koch, 1867
- 60-*Heliophanus mordax* (O.P.-Cambridge, 1872)
- 61-*Heliophanus patagiatus* Thorell, 1875
- 62-*Heliophanus simplex* Simon, 1868
- 63-*Heliophanus tribulosus* Simon, 1868
- 64-*Heliophanus versus* Wesolowska, 1986
- 65-*Hyllus insularis* Metzner, 1999
- 66-*Icius hamatus* (C.L.Koch, 1846)
- 67-*Leptorcheses berolinensis* (C.L.Koch, 1846)
- 68-*Leptorcheses mutilloides* (Lucas, 1846)
- 69-*Leptorcheses sikorskii* Prószyński, 2000
- 70-*Macaroeris flavicomis* (Simon, 1884)
- 71-*Macaroeris nidicolens* (Walckenaer, 1802)
- 72-*Marpissa muscosa* (Clerck, 1757)
- 73-*Marpissa nivoyi* (Lucas, 1846)
- 74-*Marpissa pomatia* (Walckenaer, 1802)
- 75-*Marpissa radiata* (Grube, 1859)
- 76-*Mendoza canestrinii* (Ninni, 1868)
- 77-*Menemerus semilimbatus* (Hahn, 1829)
- 78-*Mogrus neglectus* (Simon, 1868)
- 79-*Myrmarachne formicaria* (De Geer, 1778)
- 80-*Myrmarachne tristis* (Simon, 1882)
- 81-*Neaetha absheronica* Logunov & Guseinov, 2002
- 82-*Neon levis* (Simon, 1871)
- 83-*Neon rayi* (Simon, 1875)
- 84-*Neon reticulatus* (Blackwall, 1853)
- 85-*Pellenes brevis* (Simon, 1868)
- 86-*Pellenes diagonalis* (Simon, 1868)
- 87-*Pellenes epularis* (O. P.- Cambridge, 1872)
- 88-*Pellenes flavipalpis* (Lucas, 1853)
- 89-*Pellenes geniculatus* (Simon, 1868)
- 90-*Pellenes moreanus* Metzner, 1999
- 91-*Pellenes nigrociliatus* (Simon, 1875)
- 92-*Pellenes seriatus* (Thorell, 1875)
- 93-*Phintella castriesiana* (Grube, 1861)
- 94-*Philaeus chrysops* (Poda, 1761)
- 95-*Phlegra bresnieri* (Lucas, 1846)
- 96-*Phlegra cinereofasciata* (Simon, 1868)
- 97-*Phlegra dunini* Azarkina, 2004
- 98-*Phlegra fasciata* (Hahn, 1826)
- 99-*Phlegra lineata* (C.L.Koch, 1846)
- 100-*Plexippoides gestroi* (Dalmas, 1920)
- 101-*Plexippoides flavescens* (O. Pickard- Cambridge, 1872)
- 102-*Plexippoides clemens* (O. Pickard- Cambridge, 1872)
- 103-*Plexippus paykulli* (Audouin, 1825)
- 104-*Pseudeuophrys erratica* (Walckenaer, 1826)
- 105-*Pseudeuophrys lanigera* (Simon, 1871)
- 106-*Pseudeuophrys obsoleta* (Simon, 1868)
- 107-*Pseudeuophrys vafra* (Blackwall, 1867)

- 108-*Pseudicius encarpatus* (Walckenaer, 1802)
 109-*Pseudicius kulczynskii* Nosek, 1905
 110-*Pseudicius picaceus* (Simon, 1868)
 111-*Pseudicius vankeeri* Metzner, 1999
 112-*Saitis barbipes* (Simon, 1868)
 113-*Saitis tauricus* Kulczyński, 1905
 114-*Salticus cingulatus* (Panzer, 1797)
 115-*Salticus mutabilis* Lucas, 1846
 116-*Salticus noordami* Metzner, 1999
 117-*Salticus ressi* Logunov, 2015
 118-*Salticus scenicus* (Clerck, 1757)
 119-*Salticus tricinctus* (C.L.Koch 1846)
 120-*Salticus zebraneus* (C.L.Koch, 1837)
 121-*Sibianor aurocinctus* (Ohlert, 1865)
 122-*Sitticus ammophilus* (Thorell, 1875)
 123-*Sitticus atricapillus* (Simon, 1882)
 124-*Sitticus avocator* (O. P.-Cambridge, 1885)
 125-*Sitticus caricis* (Westring, 1861)
 126-*Sitticus distinguendus* (Simon, 1868)
 127-*Sitticus inexpectus* Logunov & Kronstedt, 1997)
 128-*Sitticus pubescens* (Fabricius, 1775)
 129-*Sitticus saltator* (O. Pickard- Cambridge, 1868)
 130-*Sitticus terebratus* (Clerck, 1757)
 131-*Sitticus zimmermanni* (Simon, 1877)
 132-*Synageles albostrimaculatus* (Lucas, 1846)
 133-*Synageles dalmaticus* (Keyserling, 1863)
 134-*Synageles hilarulus* (C.L.Koch, 1846)
 135-*Synageles subcingulatus* (Simon, 1878)
 136-*Synageles venator* (Lucas, 1836)
 137-*Talavera aequipes* (O. P.-Cambridge, 1871)
 138-*Talavera aperta* (Miller, 1971)
 139-*Thyene imperialis* (Rossi, 1846)
 140-*Yllenus albocinctus* (Kroneberg, 1875)
 141-*Yllenus univittatus* (Simon, 1871)
 142-*Yllenus zaraensis* Logunov, 2009

<http://www.gsd-salt.miiz.waw.pl/salticidae.php>

[8] Roberts M J. 1995. Spiders of Britain and Northern Europe. Harper Collins Publishers, London, 1-383.

[9] Wesołowska W. 1996. New data on the jumping spiders of Turkmenistan (Aranei Salticidae). Arthropoda Selecta 5 (1/2): 17-53.

[10] Wunderlich J. 2008. Identification key to the European genera of the jumping spiders (Araneae: Saiticidae).

TEŞEKKÜR

Dr Christo Deltchev (Sofya, Bulgaristan), Dr Dmitri V. Logunov (Manchester, İngiltere) ve Dr Jerzy Prószyński (Varşova, Polonya) teşhislerdeki önerilerinden dolayı çok teşekkürler.

KAYNAKLAR

- [1] Bayram A, Kunt KB, Danişman T, 2017. The Checklist of the Spiders of Turkey (Arachneae; Arachnida), <http://www.spidersofturkey.info/> Version 2017.
- [2] Demir H, Seyyar O, 2017. Annotated checklist of the spiders of Turkey. Mun. Ent. Zool. Vol. 12, No.2, June 2017. 433- 469.
- [3] Metzner H. 2017 Worldwide database of jumping spiders (Arachnida, Araneae, Salticidae). Online at <http://www.jumping-spiders.com/index.php>
- [4] Nentwig W, Blick T, Gloor D, Hanggi A, & Kropf C 2010. Araneae Spinnen Europas. An internet identification key. <http://www.araneae.unibe.ch/> Version 10.2010
- [5] Prószyński J. 2003. Salticidae (Araneae) of the Levant. Annales zoologici, Polska Akademia Nauk 53 (1): 1-180.
- [6] Prószyński J. 2008. Salticidae (Araneae) of selected countries ckecklists, keys to genera and diagnostic drawings. Online at <http://www.miiz.waw.pl/research/spiders/checklist/0-0-salticidae-selected-countries-main.htm>
- [7] Prószyński J. 2011. Global Species Database of Salticidae (Araneae) Version January 10th, 2011 Online at.